

Fővárosi Ítéltábla

6.Pf.20.044/2023/4.

A Fővárosi Ítéltábla a dr. ügyvéd neve ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt Felperes1 (felperes címe) felperesnek a Dr. Édes Balázs Ügyvédi Iroda (ügyvéd címe², ügyintéző: dr. Édes Balázs ügyvéd) által képviselt Alperes1 (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2022. november 23. napján meghozott 22.P.20.606/2021/19. számú ítélete ellen az alperes által 20. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és a felperesnek a lelki egészséghez és a magánélet nyugalmához fűződő személyiségi joga megsértésének a megállapítása, valamint a sérelemdíj megfizetése iránti keresetét elutasítja. Az alperes által a felperesnek fizetendő elsőfokú ügyvédi munkadíj összegét 190.500 (százkilencvenezer-öttszáz) forintba lecsökkenti. Az alperest mentesíti az állam javára 30.000 (harmincezer) forint le nem rótt kereseti illeték megfizetésének a kötelezettsége alól, és a felperest kötelezi, hogy 60 napon belül fizessen meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 30.000 (harmincezer) forint kereseti illetéket.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes a keresetében a 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-a és 6:522. § (1)-(2) bekezdése alapján 2.858.876 forint kártérítés és ebből 2.794.000 forint után 2020. július 31. napjától 64.876 forint után pedig 2021. március 2. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérte továbbá a Ptk. 2:43. § a) pontja, 2:51. § (1) bekezdése és 2:52. §-a alapján, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az

alperes megsértette a lelki egészséghez és magánélet nyugalmaához fűződő személyiségi jogait, és ezért kötelezze 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére is az alperest.

[2] A felperes állította, hogy az alperes 2019. december 6-án ügyvédként úgy készített és ellenjegyzett a tulajdonában álló cím5 terület, helyrajzi szám1. hrsz. alatt nyilvántartott, cím6 szám alatti ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződést, hogy az eladó személyazonosító okmányai nem álltak a rendelkezésére, és az eladó személyazonosságának ellenőrzése érdekében a Jogügyletek Biztonságát Erősítő Adatszolgáltatási Keretrendszer (JÜB) sem vette igénybe. Ezzel megszegte a 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ütv.) 32. § (2) és (3) bekezdéseit, 44. § (1) bekezdését, valamint a vonatkozó kamarai előírásokat. Mulasztása folytán az alperes nem észlelte, hogy az eladóként előtte megjelent személy nem az ingatlan tulajdonosa. Emiatt a felperes a vevővel, egyéb érdekelttől szemben kénytelen volt pert indítani az adásvételi szerződés létre nem jöttének a megállapítása iránt. Előadta, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a 2020. július 15-én jogerőre emelkedett 16.P.20.081/2020/4. számú bírósági meghagyásával megállapította az adásvételi szerződés létre nem jöttét, és egyéb érdekelttől 2.794.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezte. A perköltség behajtása iránt indított bírósági végrehajtás nem vezetett eredményre, és a végrehajtási eljárásban 2021. március 2-án 64.876 forint végrehajtási költséget kellett előlegeznie.

[3] A felperes állította, hogy a hosszú, lelkileg megterhelő eljárássorozatban neki kellett bizonyítania, hogy jogszerű tulajdona valóban megilleti. Ennek érdekében kénytelen volt jogi képviselőjével egyeztetni, büntető feljelentést tenni és polgári pert indítani. A hónapokig tartó kellemetlenség és bizonytalanság, az eljárási cselekmények elhúzódása és a tanúkenti kihallgatása traumatizálta, ezáltal sérült a magánélet nyugalmaához és a lelki egészséghez fűződő személyiségi joga.

[4] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A védekezésében arra hivatkozott, hogy a felperes kártérítési igényének alapjául szolgáló tényeket nem látta előre, és azokat nem is kellett előre látnia, ezért a Ptk. 6:521. §-a szerint hiányzik az ok-okozati összefüggés a magatartása és a felperes kára között. Állította, hogy a felperes által indított perre a sérelmes ingatlan-nyilvántartási eljárás megszüntetéséhez nem volt szükség, ennek következtében a felmerült perköltség sem minősül a Ptk. 6:522. § (2) bekezdés c) pontja szerint kárnak, annak felmerültét és összegét a felperes egyébként sem igazolta. Vitatta, hogy megsértette a felperes személyiségi jogait. Hangsúlyozta, hogy a felperessel szembeni cselekmény kísérleti szakban maradt, a felperes egy pillanatra sem veszítette el ingatlanának a tulajdonjogát, vagy birtokát, tulajdona elvesztésének reális veszélye nem volt, az ingatlan-nyilvántartási eljárás rövid idő alatt lezárult.

[5] Az elsőfokú bíróság az ítéletével az alperest kötelezte a felperes javára 2.858.876 forint kártérítés és ebből 2.794.000 forint után 2020. július 31-től, 64.876 forint után pedig 2021. március 2-től a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére. Megállapította, hogy az alperes annak következményeként, hogy a cím5 helyrajzi szám1 hrsz. alatt nyilvántartott, cím6 szám alatti ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés készítése és

ellenjegyzése során gondatlanul járt el, megsértette a felperes lelki egészségéhez és magánélet nyugalomához fűződő személyiségi jogát. Az alperest a felperes javára 500.000 forint sérelemdíj, 167.944 forint + áfa ügyvédi munkadíj és 171.533 forint illeték, az állam javára pedig 30.000 forint le nem rótt illeték megfizetésére kötelezte.

[6] Ítéletének indokolásában a bíróság megállapította, hogy az alperes az adásvételi szerződés készítése előtt a szerződést kötő felekről a Belügyminisztériumtól nem kért adatszolgáltatást – nem „JÜB-ölt” – annak ellenére, hogy az eladó vonatkozásában személyazonosító igazolvánnyal nem rendelkezett. Adatszolgáltatás esetén az alperes meg tudta volna állapítani, hogy az eladóként nála megjelenő személy nem azonos az ingatlaningatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosával, a felperessel. Az alperes ezzel a mulasztásával megsértette az Ütv. 44. § (1) bekezdését, 32. § (2) és (3) bekezdését, továbbá a 2/2007.11.19. MÜK szabályzat 3.2., 11. a), 13.1., 4. és 14.1. pontját. Okfejtése szerint a bűncselekményt megvalósító adásvétel az alperes gondatlansága miatt jöhetett létre. Az alperes ezért a Ptk. 6:518. §-a, valamint 6:522. § (1) bekezdése alapján a felperes teljes kárának a megtérítésére köteles.

[7] A bíróság kifejtette: a földhivatali eljárás megszüntetésével csak a szerződéshez fűződő dologi jogi [Ptk. 5:38. § (2) bekezdés] jogosultság szűnt meg, azonban a kötelelem fennmaradt. Ezért szükség volt a szerződés létre nem jöttét megállapító polgári eljárás befejezésére. Ennek hiányában ugyanis fennállt a lehetőség a szerződés földhivatalhoz történő újbóli benyújtására. A bíróság álláspontja szerint e vonatkozásban az alperes önálló károkozó volt, és mindaz a költség, amely az adásvételi szerződésből eredő hátrányos következmények elhárításával összefüggésben merült fel, az alperesi magatartással ok-okozati összefüggésben keletkezett. A bíróság utalt arra, hogy a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) kártérítési alapú felfogás szerint határozta meg, hogy melyek azok a költségek, amelyek megtérítésére a fél igényt tarthat. A szabályozás kiindulópontja az, hogy a fél hozzájusson mindahhoz, amivel a vagyona a per miatt csökkent, de ne kerüljön kedvezőbb helyzetbe, mintha a perre nem került volna sor. Erre figyelemmel a felperesnek nem kellett bizonyítania a perköltség címén követelt kártérítés összegét. A jogerős bírósági meghagyás ugyanis azt tartalmazta, ezért a felperesnek megítélt perköltséget az alperes a Ptk. 6:522. § (1) bekezdése által meghatározott teljes kártérítés elve alapján köteles megtéríteni.

[8] A bíróság rámutatott arra, hogy a felperes az alperes gondatlan eljárása következtében előállt helyzet hátrányos következményeit csak a szerződés létre nem jöttének megállapítása iránti per indításával tudta elhárítani. A bíróság álláspontja szerint az alperesnek tudnia kellett, hogy amennyiben nem az ügyvédektől elvárható kellő gondosságot tanúsítja az okirat szerkesztése és ellenjegyzése során, a szerződés visszaélésekre adhat lehetőséget, és ezzel az előreláthatóság Ptk. 6:521. §-ában meghatározott feltétele teljesült.

[9] A bíróság úgy foglalt állást, hogy az alperes gondatlan ügyvédi tevékenységének következtében előállt helyzet következményeinek elhárítása érdekében a felperesnek egy több hónapig tartó eljárássorozatot kellett kezdeményeznie. Az eljárásokban annak bizonyítására kényszerült, hogy őt illeti az ingatlan tulajdonjoga, és azt nem kívánta

elidegeníteni. A magánélet nyugalma helyett kénytelen volt jogi képviselőt megbízni, vele egyeztetni, büntető feljelentést tenni és polgári pert indítani. Hónapokig tartó kellemetlenséget és bizonytalanságot kellett átélnie, tanúként meg kellett jelennie a hatóságok előtt. Mindezek miatt sérült a Ptk. által védett magánélet nyugalma és lelki egészséghez fűződő személyiségi joga. A bíróság utalt arra, hogy a kompenzáció mellett a sérelemdíjnak magánjogi büntető funkciója is van, amelyet a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján figyelembe kellett vennie a sérelemdíj mértékének a megállapítása során. A bíróság álláspontja szerint a jogsértés és a felróhatóság jelentős súlyú volt az ügyvédi tevékenység közbizalmi jellegére figyelemmel. A bíróság köztudomású tényként értékelte, hogy a lelki trauma a lelki egészséget sérti, és erre tekintettel a felperes lelki egészséghez fűződő jogának a megsértését szakértői bizonyítás nélkül is megállapíthatónak találta.

[10] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

[11] Az alperes fellebbezése szerint a felperes nem bizonyította, hogy kára közvetlenül a JÜB rendszer használatának elmulasztásával okozati összefüggésben keletkezett. Az elsőfokú bíróság ezért a bizonyítékok téves értékelése alapján a Ptk. 6:521. §-ába, illetve 6:522. § (1) és (2) bekezdésébe ütközően jutott arra következtetésre, hogy a felperesnek okozott kárért felel. Az alperes fenntartotta, hogy a felperes nem jelölte meg és nem is bizonyította az adásvételi szerződés létre nem jöttének megállapítása iránti per megindításával felmerült költségeit. Kifejtette, hogy az ingatlanának tulajdonjogát a felperes nem veszítette el, az ingatlan soha nem került ki a birtokából, és a felperes már a perindítása előtt tudomást szerzett arról, hogy az ingatlanügyi hatóság nem fogja teljesíteni az alperes által benyújtott tulajdonjog bejegyzés iránti kérelmet, mert az alperes nem teljesítette az ingatlanügyi hatóság hiánypótlási felhívását. Az alperes állította, hogy a felperes által kötött szerződés hiányában a felperes és egyéb érdekelt között sem kötelmi, sem dologi jogi jogviszony nem jött létre. Emellett a jogviszony bírói megszüntetése azért is szükségtelen volt, mert az nem akadályozta a hamisított adásvételi szerződésnek az ingatlan-nyilvántartásba való újbóli benyújtását. A perindításra tehát nem a felperest ért vagyoni hátrányok kiküszöbölése érdekében volt szükség, így a felperes perrel kapcsolatos költségei nem szolgálhatnak a Ptk. 6:522. § (1) bekezdés c) pontja alapján kártérítés alapjául.

[12] Az alperes álláspontja szerint a egyéb érdekeltl szemben kibocsátott bírósági meghagyás nem bizonyítja, hogy a felperes ténylegesen a neki megítélt összeggel azonos összegű költsége merült fel a per megindításával. Érvélése szerint a felperes jogi képviselője által végzett ügyvédi tevékenység kimerült a keresetlevél szerkesztésében és benyújtásában, melyhez képest a bírósági meghagyással megállapított ügyvédi munkadíj jelentősen eltúlzott. A felperes valós költségei csak ügyvédi megbízási szerződéssel és ügyvédi munkadíjra vonatkozó számlával lettek volna igazolhatók. Ezek hiányában a megítélt kártérítés a káronszerzés tilalmába ütközik.

[13] Az alperes fenntartotta, hogy az előreláthatóság Ptk. 6:521. §-ában meghatározott követelménye nem teljesült. Álláspontja szerint az ok-okozati összefüggés

fennállásához az adásvételi szerződés szerkesztésekor előre kellett volna látnia, hogy a magát eredetinek tűnő személyi okmányokkal igazoló eladó nem azonos az ingatlan tulajdonosával, és felperes később majd szükségtelen pert indít a vevőként fellépő egyéb érdekelttel szemben. Előre kellett volna látnia azt is, hogy a perben egyéb érdekelt nem terjeszt majd elő ellenkérelmet, nem él ellentmondással a kibocsátott bírósági meghagyással szemben, és a jogerőre emelkedő bírósági meghagyás nagyobb összegű perköltség fizetésére kötelezi egyéb érdekeltet, mintha elismerte volna a keresetet, továbbá, hogy a jogerős bírósági meghagyás alapján kezdeményezett bírósági végrehajtás során a felperes perköltsége és végrehajtási költsége nem térül meg.

[14] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú ítélet a Pp. 265. § (1) bekezdését is sérti. Bizonyított személyiségi jogsértés hiányában a felperes sérelemdíj igénye alaptalan, illetve a felperest ért kellemetlenséghez képest a megítélt sérelemdíj összege eltúlzott. Hangsúlyozta, hogy a csalás, amit az adásvételi szerződés megkötésével terveztek elkövetni, kísérleti szakban maradt, és a felperes egy pillanatra sem veszítette el az ingatlanának a tulajdonjogát, vagy birtokát. Már az ingatlan-nyilvántartási eljárás megindulása után néhány nappal bizonyossá vált, hogy nincs reális veszélye az ingatlan tulajdonjoga elvesztésének. Ezért valótlan az az ítéleti megállapítás, hogy a felperesnek hónapokon keresztül feszültségben és bizonytalanságban kellett élnie, ennek következtében sérült a lelki egészsége és a magánélet sértetlenségéhez fűződő joga.

[15] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, az ítélet helyes indokai alapján.

[16] A felperes változatlanul vitatta az alperesnek a perindítás szükségtelenségére vonatkozó állítását. Hangsúlyozta, hogy a tulajdonjog bejegyzése iránti eljárást megszüntető földhivatali végzés nem jelent ítélt dolgot, a vevő bármikor kérhette volna újra a tulajdonjogának földhivatali bejegyzését. A csalás kísérlete az alperes tétlenségével még nem hiúsult meg. A földhivatal maga is szükségesnek tartotta polgári per indítását, és kifejezetten felhívta arra, hogy érkeztetett keresetlevéllel igazolja a bejegyzési kérelem alapjául szolgáló adásvételi szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti per megindítását.

[17] A felperes szerint a megítélt perköltség indokoltságát és jogszerűségét az alperes már nem vonhatja kétségbe. A jogerős bírósági meghagyáson alapuló követelése a neki megítélt perköltség egyéb érdekelttől való behajthatatlansága miatt jelentkezik kárként. A szerződő felek azonosításával elkerülhető lett volna a kárának a bekövetkezése és a személyiségi jogainak sérelme is, ezért az okozatosság fennáll. A felperes hivatkozott a BH2013. 513. és a BH2016. 244. számon közzétett eseti döntésekben foglaltakra. Álláspontja szerint a sérelemdíj mértéke helyes mérlegelés eredménye, sérelme ugyanis nem csupán néhány napig állt fenn.

[18] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú ítéletet [Pp. 358. § (5) bekezdés].

[19] A fellebbezés az alábbiakra figyelemmel részben megalapozott:

[20] Az alperes maga sem vitatta, hogy nem megfelelően végezte el a felperes tulajdonában lévő ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződést megkötő felek azonosítását, és ezzel megszegte a rá vonatkozó ügyvédi szakmai szabályokat. Az Ütv. 32. § (7), (8) és (10) bekezdése szerint a szerződés készítésekor rendelkezésére álló adatok alapján az alperesnek meg kellett volna tagadnia a szerződés ellenjegyzését. Az alperes nem így járt el, hanem ellenjegyezte, és a vevő tulajdonjogának bejegyzése érdekében benyújtotta a földhivatalhoz az adásvételi szerződést tartalmazó okiratot. Az alperesnek ezzel a magatartásával szoros összefüggésben hamis tartalmú, egyúttal jogilag létre nem jött adásvételi szerződés keletkezett. A fellebbezés alapján a Fővárosi Ítéltáblának abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes bizonyította-e kárát és személyiségi jogsérelmét, és azok az alperes magatartásával okozati összefüggésben következtek-e be.

[21] Az alperes arra megalapozottan hivatkozott, hogy a szerződés létre nem jöttének bírói megállapítása sem volt alkalmas annak megakadályozására, hogy az adásvételi szerződést a földhivatalhoz ismét benyújtsák. A vevővel szembeni perindításra ennek ellenére azért volt szükség, hogy az adásvételi szerződés ne válthasson ki semmilyen joghatást, a felperes az adásvételi szerződés létre nem jöttét megállapító jogerős bírósági határozattal kizárja a szerződéshez fűződő további jogkövetkezményeket - azt, hogy az adásvételi szerződés esetleges újbóli benyújtása esetén a földhivatal törölje a felperes tulajdonjogát az ingatlan-nyilvántartásból, és ennek következtében a felperes vagyonában értéksökkenés következzen be. Ebből pedig okszerűen az következik, hogy a mind az adásvételi szerződés létre nem jöttének megállapítása iránti per felperes általi megindítása, mind a perindítással járó perköltség felmerülése ténybeli okozati összefüggésben áll az alperes mulasztásával. A felperes perben felmerült költsége a Ptk. 6:522. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott kárnak felel meg – a felperest fenyegető vagyoni hátrány kiküszöböléséhez szükséges költség.

[22] Az előreláthatósággal mint jogi oksági kapcsolattal kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy az előreláthatóság Ptk. 6:521. §-ában meghatározott követelményének a teljesüléséhez a károkozónak nem az összességében meghatározott konkrét kár, hanem a Ptk. 6:522. § (2) bekezdés a-c) pontjaiban meghatározott valamilyen kár bekövetkezésének a lehetőségét kell csupán előre látnia. Ha pedig a jogellenes magatartás valótlan tartalmú szerződés készítésében áll, az ügyvédnek számítania kell arra, hogy a szerződésből eredő jogkövetkezmények elhárítása érdekében valamilyen bírósági eljárást kezdeményeznek, amelyben perköltség merül fel. Erre figyelemmel az alperesnek mint szerződések készítésével hivatásszerűen foglalkozó ügyvédnek az adásvételi szerződés elkészítésekor és ellenjegyzésekor előre kellett látnia minden olyan lehetséges következményt, ami a szerződést kötő felek megfelelő személyazonosításának az elmulasztásából származhat. Az alperesnek előre kellett látnia azt, hogy ha nem teszi meg a

szerződő felek személyazonosítása érdekében előírt intézkedéseket, akkor fennáll a lehetősége annak, hogy valótlan tartalmú szerződés megkötésében működik közre. Az alperesnek előre kellett látnia azt is, hogy ha a közreműködésével megkötött adásvételi szerződés valótlan tartalmú lesz, akkor a szerződés valamilyen jogi hibában fog szenvedni – jogilag nem jön létre vagy érvénytelen lesz. Ezen túlmenően az alperesnek előre kellett látnia, hogy az ingatlan tulajdonosának az a kára, amit az okozhat, ha a jogi hibában szenvedő adásvételi szerződés alapján a földhivatal bejegyzi a vevő tulajdonjogát, véglegesen és megnyugtatóan csak perben hozott jogerős bírósági határozattal hárítható el, amely perben a tulajdonosnak szükségszerűen perköltsége fog felmerülni. Mindezek miatt a jogi oksági kapcsolat is fennáll az alperes mulasztása és a felperes kárának a bekövetkezése között.

[23] Az alperes a perben nem kísérelte meg kimenteni magát a kártérítési felelősség alól, nem hivatkozott arra, hogy a szerződő felek személyazonosítása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Ezért a mulasztás az alperesnek felróható.

[24] Annak megítélése során, hogy a felperesnek a perrel kapcsolatos költségei mennyiben tekinthetők indokoltnak, és a jogerős bírósági határozatban megállapított perköltség összege szorul-e további bizonyításra, a perköltség viselésére vonatkozó eljárási szabályokból kellett kiindulni.

[25] A Pp. 80. §-a alapján a perköltség fogalmába beletartozik a félnél – a perben vagy azt megelőzően – a jog perbeli érvényesítésével okozati összefüggésben és szükségképpen felmerült minden költség.

[26] A Pp. 81. § (1)-(2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a fél a perköltsége megtérítését annak felszámításával kérheti. A felszámítás során meg kell jelölni az igényelt költség összegét, a felmerülésének lényeges körülményeit, azt, hogy a perbe vitt mely jog érvényesítésével összefüggésben merült fel, és mindezeket a felszámítással egyidejűleg – szükség szerint – okirattal is igazolni kell.

[27] A Pp. 82. § (1) bekezdése szerint, ha törvény eltérően nem rendelkezik, a bíróság a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatban hivatalból dönt. A (2) bekezdés értelmében a bíróság meghatározza a perköltség összegét és a megtérítésére köteles személyt annak megfizetésére kötelezi. A (3) bekezdés pedig kimondja, hogy a bíróság a perköltség összegét a felszámítás és ahhoz csatolt okiratok alapulvételével határozza meg.

[28] A perköltségre vonatkozó idézett eljárási szabályokból következően a bíróságnak a perköltség viseléséről hozott döntése során – bírósági meghagyás esetén is – vizsgálnia kell a szükség szerint igazolt perköltség összegszerűségét és felszámításának indokoltságát. A felperesnek a Budapest Környéki Törvényszék előtt a 16.P.20.081/2020.

számon folyt perrel kapcsolatos, a Pp. 348. § (2) bekezdése szerint ítélet hatályú jogerős határozattal megállapított ügyvédi költsége ezért nem volt kétségbe vonható azon az alapon, hogy a felperes külön nem igazolta ügyvédi megbízási szerződéssel vagy számlával az őt képviselő ügyvédi munkadíjának a felmerülését és összegét. Az előzőekben kifejtettek szerint a perindításra az alperes magatartásával oksági kapcsolatban került sor, ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan kötelezte a bírósági meghagyásban foglalt perköltség, valamint a végrehajtási költség összegével megegyező mértékű kártérítés megfizetésére az alperest.

[29] A felperes a Ptk. 2:43. § a) és b) pontja által védett lelki egészséghez és magánélethez fűződő jogai megsértésével kapcsolatos kereseti kérelmeit alapvetően az alperes közreműködésével készített hamis adásvételi szerződés lehetséges jogkövetkezményeinek elhárításához szükséges ügyintézésrel járó idegeskedésére, valamint az ingatlan elvesztésétől való félelmére alapította. A Fővárosi Ítéltábla nem értett egyet az elsőfokú bírósággal abban, hogy a felperes lelki egészséghez fűződő jogának a megsértése a köztudomás alapján megállapítható volt. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint önmagában sem a felperesnek a kialakult jogi helyzet bizonytalanságára vonatkozó személyes előadásából, sem az általa kezdeményezett eljárásokra nézve rendelkezésre álló adatokból ilyen köztudomású tény nem következett. Bármilyen tény köztudomásúként való értékelését egyébként is kizárta, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 266. § (4) bekezdése alapján fennálló kötelezettsége ellenére a feleket erről nem tájékoztatta.

[30] A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a felperes lelki nyugalmanak sérelme a magánélet tiszteletben tartásához fűződő, az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, illetve a Ptk. 2:43. § b) pontja által védett jog megsértéseként sem volt értékelhető. Ezzel kapcsolatban utal arra, hogy a magánélet tiszteletben tartásához fűződő alapjog alapvetően azt kívánja meg, hogy az állam ne avatkozzon be az egyén intim szférájába [11/2014. (IV. 4.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság a 32/2013. (XI. 22.) AB határozatában továbbra is fenntarthatónak találta azt a korábbi gyakorlatában megfogalmazott – a magánélet fogalmának esszenciáját jelentő, általános érvényű – megállapítást, ami szerint a magánszféra lényegi fogalmi eleme, hogy az érintett akarata ellenére mások oda ne hatolhassanak be [36/2005. (X. 5.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság kifejtette: az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított magánszférához való jog a magánszféra alakítása érinthetetlen területének védelmét jelenti, ami teljesen ki van zárva minden állami beavatkozás alól. A magánszféra védelme a belső vagy intimszféra mellett a tágabb értelemben vett magánszférára (kapcsolattartás), illetve arra a térbeli szférára terjed ki, amelyben a magán- és családi élet kibontakozik (otthon).

[31] A fentiek szerint a szerződés folytán kialakult jogi helyzettel járó lelkiállapot önmagában nem jelentett a magánszféra fogalmi körébe tartozó, ezért a magánélet védelme szempontjából releváns körülményt. A személyiségi jogsértés hiánya pedig a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjában és 2:52. §-ában meghatározott jogkövetkezmények alkalmazására irányuló kereset teljesítését kizárta.

[32] A sérelemdíj iránti kereset alaptalansága folytán a felperes nem teljes egészében, hanem csupán mintegy 85 %-ban lett pernyertes, ami a Pp. 83. § (2) bekezdése alapján indokoltta tette a javára megállapított 167.944 forint + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség leszállítását. A Pp. 102. § (1) bekezdése alapján továbbá a személyiségi jogsértésre alapított keresete után a meg nem fizetett kereseti illeték megfizetésére az alperes helyett a Fővárosi Ítéltábla az ebben a vonatkozásban pervesztes felperest kötelezte.

[33] A felperes által fizetendő 30.000 forint kereseti illeték megfizetése a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon esedékes a 2022. évi XLV. törvénnyel módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 78. § (4) bekezdése szerint. Azt az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára külön felhívás bevétele nélkül kell megfizetnie, az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése].

[34] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a kifejtettek alapján a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján részben, a rendelkező rész szerint megváltoztatta.

[35] Az alperes fellebbezése csak részben, mintegy 15 %-ban vezetett eredményre. A fellebbezése eredményességének arányában az alperes a felszámított 150.000 forint másodfokú ügyvédi munkadíjból és a megfizetett 268.700 forint fellebbezési illetékköltségéből összesen 62.806 forint másodfokú perköltségre tarthatott volna igényt, míg a felperes részéről 58.972 forint plusz áfa összegű ügyvédi munkadíj felszámítása volt alapos. A Fővárosi Ítéltábla a perköltségeik összege közötti nem jelentős különbségre figyelemmel a Pp. 83. § (2) bekezdésének utolsó fordulata alapján úgy rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére.

Budapest, 2023. április 18.

dr. Lente Sándor s.k.
s.k.

a tanács elnöke

dr. Csóka István s.k.

előadó bíró

dr. Istenes Attila

bíró

A kiadmány hitelül:

dr. Remesné Sütő Petra

bíróági ügyintéző